

Билтен

Број 14, децембар 2011. године

Представништво Републике Српске

УСТАНОВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКЕ, НАУЧНО-ТЕХНИЧКЕ,
КУЛТУРНЕ И СПОРТСКЕ САРАДЊЕ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ИЗДАЈАМО

ЗАЈЕДНИЧКА СЈЕДНИЦА ВЛАДА СРБИЈЕ И СРПСКЕ
ПРЕДСТАВЉАМО: БАЊАЛУЧКИ "ДАНИ ВИНА 2011"

ТУРИЗАМ: НАЦИОНАЛНИ ПАРК "СУТЈЕСКА"
ОПШТИНЕ РС: ХАН ПИЈЕСАК

ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У СРБИЈИ

Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија
Тел: 00 381 11 324 6633
Факс: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Садржај

У фокусу

Заједничка сједница влада Србије и Српске	3
---	---

Инвестиције

Свечано отворена дионица аутопута Градишка - Маховљани	5
--	---

Јубилеји

У сусрет двадесетом рођендану Републике Српске	7
--	---

Представљамо

Бањалучки „Дани вина 2011“	8
--------------------------------------	---

Туризам

Национални парк „Сутјеска“	10
--------------------------------------	----

Општине РС

Хан Пијесак	14
-----------------------	----

У фокусу

Заједничка сједница влада Србије и Српске

Премијери Србије и Српске Мирко Цвејковић и Александар Џомбић

Половином прошлог мјесеца у Београду је одржана друга по реду заједничка сједница влада Републике Србије и Републике Српске. Двије владе су том приликом донијеле одлуку да у оквиру специјалних и паралелних веза и даље развијају међусобну сарадњу која је током минуле године достигла завидан ниво.

Да се не ради само о обострано искреним жељама

представника истог народа у двије сусједне државе показали су већ резултати прве заједничке сједнице одржане у марту у Бањалуци када су, поред осталог, потписани уговори о намјенским кредитима за набавку 200 вагона за потребе жељезница РС односно за набавку рачунарске опреме за школе у Српској у укупној вриједности од 21 милион конвертибилних марака.

Овога пута, било је ријечи о сарадњи у области енергетике, намјенске индустрије, здравства и школства. А између осталог, ваља истаћи и више конкретних закључака. Донесена је тако одлука о изради студије комплементарности привреда Србије и Српске која би требало да представља стратешку основу за унапређење сарадње у многим до сада непокривеним областима. Ту су, такође,

У фокусу

и одлуке о заједничком ангажовању средстава и кадрова на формирању Института “Иво Андрић” у оквиру комплекса Каменграда у Вишеграду, те солидарном финансирању Меморијалног центра Доња Градина као једног од највећих српских страстишта у Другом свјетском рату. Напокон,

одлучено је о позајмици 20 хиљада тона жита из Робних резерви Републике Србије. Треба додати да су Србија и Српска у међувремену потписале 27 споразума о сарадњи у

различитим областима живота и рада и да је у припреми још шест.

На конференцији за новинаре, одржаној након завршетка сједнице, премијер

Мирко Цветковић је истакао да “постоји велика сагласност у свим важним питањима”, да “су билатерални односи на високом нивоу”, да је “и овога пута потврђена блискост Србије и Српске”, да је “очигледно обострано расположење да нашу братску сарадњу и даље ширимо и унапређујемо”. Премијер Александар Џомбић је рекао да сарадња у оквиру специјалних веза “никад није била боља”. А затим додао да је “за Српску изузетно значајан сваки облик сарадње са Србијом, али да то посебно важи за Студију о комплементарности привреда јер ће дати нови правац заједничком економском развоју”. И на крају је најавио наредну заједничку сједницу двије владе која ће вјероватно бити одржана у Требињу.

Три споразума

Послије заједничке сједнице у Београду, потписана су три споразума. Министар унутрашњих послова Србије Ивица Дачић и његов колега из Републике Српске Станислав Чађо потписали су Меморандум о разумијевању министарстава унутрашњих послова.

Потписан је имплементациони уговор о робном кредиту Министарства финансија Србије и РС у вагоноградњи и информационијм технологијама. Уговор су потписали државни секретар Душан Никезић и министар финансија РС Зоран Тегелтија.

Меморандум о разумијевању српског Министарства животне средине, рурдарства и просторног планирања и Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију РС потписали су државни секретар српског министарства Бојан Ђурић и министарка из РС Сребренка Голић.

Инвестиције

Свечано отворена дионица аутопута Градишка - Маховљани

Отварању дионице од неколико десетина километара једног пута увијек обиљежава конкретан цивилизацијски напредак јер побољшава комуникације међу крајевима и људима, олакшава транспортне и трговачке везе, ствара инфраструктурну основу за нове привредне искоракe. Аутопут Бањалука – Градишка за Републику Српску и њене житеље значи све то али и много више од тога јер за њих представља копчу са магистралном саобраћајницом Београд-Загреб, а то ће рећи и модерну и брзу везу са свијетом на четири саобраћајне траке. Сви они који су посљедњих десетак година

долазили у РС и њену пријестоницу или одлазили из ње добро знају да је тај правац био уско грло. Сада већ стари, тијесан и спор пут кроз бројна насељена мјеста, са много оштрих кривина, са бројним ограничењима брзине, са ризичним претрчавањима пјешака, са бројним саобраћајним удесима и сл. био је разлог да је аутопут Бањалука-Градишка био неостварени приоритет свих послјератних влада. Недостак средстава, стручњака и грађевинске технике упућивао је на међународне тендере али и одустајања због неповољних услова које су постављали иностране кредитори и концесио-

нари. Коначно РС се ослонила на властите и материјалне и кадровске ресурсе и послје много финансијских и других проблема и застоја, која су повремено изазивали сумње у домаће потенцијале и злураде коментаре, дугогодишњи сан претворен је у јаву. Предсједник Српске Милорад Додик и Предсједник Србије Борис Тадић су у мјесту Чатрње код Градишке заједно пресјекли врпцу и пустили у промет тридесетак км аутопута од Маховљана до Градишке чиме је овај аутопут стављен у функцију цијелом својом дужином, а РС остварила свој највећи инфраструктурни пројекат. Поред не-

Инвестиције

колико стотина грађана који су подијелили велику радост, овој свечаности су присуствовали и Александар Џомбић, премијер РС, Игор Радојичић, председник Народне скупштине РС, те потпредседници РС, министри у Влади РС, посланици парламента РС, представници бројних локалних заједница, јавних предузећа, али и бројне угледне личности из јавног живота РС. На посебно задовољство свих присутних позиву се одазвао и у свијету прослављени режисер Емир Кустурица.

Видно поносан што је дуго оспоравани пројекат, који ће Српску повезати са европским дестинацијама, реализован, председник Додик се одмах окренуо новим плановима. “РС ће наставити и даље да гради и у томе се не смије зауставити, а следеће тачке које треба повезати са Бањалуком јесу Добој, па Бијељина и напосред са Србијом на Дрини. То, наравно, много кошта али аутопут на коме стојимо је најјефтинији од свих који се граде у региону, а директна и индиректна корист је немјерљиво већа. Неколико планираних модерних саобраћајних веза са Србијом морају да буду изграђене, јер без њих као и ових с Хрватском РС нема перспективу. Радујем се и мосту на Сави за који је коначно постигнут договор са сусједима и којим ће ова траса бити заокружена, а ми се укључити у тзв. паневропски коридор.”

Обраћајући се окупљенима на отварању аутопута, председник Тадић је истакао да му је задовољство што присуствује овој свечаности јер је

за Србију од изузетне важности сваки неимарски подухват који скраћује пут према Бањалуци. “Желимо да и на другим тачкама остваримо спојеве у инфраструктурном смислу, и код Бијељине и Вишеграда, и зато чинимо напор да обезбедимо финансирање и пројектовање пута од Београда према Чачку, који би се рачвао према Црној Гори, те према Вишеграду”, казао је Тадић и додао да ће “аутопут према Добоју, који би касније био настављен према Бијељини, створити перспективу за све грађане с обје стране Дрине.”

Премијер Џомбић је нагласио вишеструки, а посебно економски, регионални значај ове модерне саобраћајнице, која не само Бањалуку и не само овај дио РС повезује са најширим окружењем, а затим изнео конкретне показатеље и планове. “Данас отварамо другу дионицу аутопута у дужини од 26,5 километара, али пројекат је отворена дионица од 5,6 километара, те два километра код маховљанске петље, а управо се ради модернизација брзе цесте Бањалука - Клашнице, у дужини од девет километара... То свеукупно чини 43 километра модерне саобраћајнице, укључујући 10 надвожњака, 5 мостова, 2 тунела и 2 подвожњака. Ове дионице су извеле домаће фирме и доказале способност и знање да и убудуће могу изводити значајне инфраструктурне пројекте и изван граница РС... Инфраструктурни грађевински подухвати су увијек и свугдје били генератор развоја, а близина модерних саобраћајница под-

стицај за привредне иницијативе. Зато је влада РС посвећена оваквим пројектима, а посебно оним који се надовезују на већ остварене у прошлом и на почетку овог мандата. Већ се ради на одабиру извођача радова на изградњи моста на Сави, а припрема се пројекат изградње аутопута Бањалука - Добој чија изградња би требала да почне већ на прољеће.”

Недељко Чубриловић, министар саобраћаја и веза РС, нагласио је да је “аутопут Бањалука - Градишка саставни дио мреже аутопутева које је Влада РС још 2006. године себи зацртала као задатак. А успјешном реализацијом овог пројекта сопственим снагама, показали смо да смо способни да радимо и тако сложене пројекте поштујући највише европске и светске стандарде.”

Окупљенима се обратио и Емир Кустурица, прослављени режисер, који је рекао да су председник РС Милорад Додик и он деведесетих година, још док су били дио тима Анте Марковића, последњег југословенског премијера, сањали о пројектима као што је овај аутопут.

“У међувремену смо сазнали да се напушта образац ‘Европе нација’ и да се приступа новој форми ‘Европе регија’, па се питам има ли бољег образаца за једну регију на Балкану гдје се политичке идеје једног човјека усклађују с националним интересима те регије и гдје се долази до оваквих резултата”, рекао је Кустурица и нагласио да је потребно да развијамо регије и сачувамо свој национални идентитет.

Јубилеји

У сусрет двадесетом рођендану Републике Српске

Ове године 9. јануара Република Српска навршава двадесетогодишњицу свога настанка, па ће и њен рођендан бити прослављен свечаније него иначе. А пошто је истог дана крсна слава РС – Свети Стефан, као и сваке године у 9 часова ујутро биће одржана Света Архијерејска литургија и славски обред у Саборном храму Христа Спаситеља.

Централни догађај биће свечана академија у 13 часова у дворани „Борик“ која ће бити одржана под симболичним називом „Република Српска – глас који се чује“. Овај назив инспирисан је чињеницом да је Српска јако дуго била надгласавана, прегласавана и ућуткивани, али и да је, мудро и вјешто политички вођена, последњих година стасала и сазрела тако да њен снажан и јасан глас данас надалеко одјекује. А Република Српска је дефинитивно изградила статус равноправног саговорника и партнера чији ставови се напукон слушају и уважавају. Зато Српска прославља свој велики јубилеј са политичким институцијама које дјелују пуним капацитетом у служби свих својих становника. Али је, истовремено, отворена за регионалну сарадњу, нове идеје и

позитивне иницијативе на политичком, економском, културном и спортском пољу.

Одбор за прославу који је одабрао и остала коначна рјешења, усвојио сценариј свечане академије као и програм и протокол прославе Дана и

ности из јавног, културног и политичког живота.

Протоколом је предвиђено полагање вијенаца на Споменик палим борцима Војске РС, полагање вијенаца на Тргу палих бораца НОР-а, на Спомен-костурници на Градском

гробљу у Бањалуци и Споменик бањалучким бебама на Тргу српских јунака у Бањалуци, а у Модричи ће бити положено цвијеће на гроб покојног Милана Јелића, председника Републике Српске.

У с в о ј е н

Крсне славе РС, најавио је за увече у 20 и 30 часова спектакуларну презентацију на отвореном из историје, културне баштине, природног богатства и привредних потенцијала РС. Биће реализована у најновијој технологији 3D у трајању од шест сати на фасади Банских двора која ће доживјети занимљиве визуелне метаморфозе. А велики јубилеј РС биће на одговарајући начин обиљежен и дистрикту Брчко.

У 15 часова у Административном центру Владе биће одржан свечани пријем који приређује председник Републике Српске а, како је предвиђено, Председник ће током дана примити истакнуте лич-

је и већ промовисан логотип којим ће бити обиљежен јубилеј и који ће на свим званичним документима бити коришћен током читаве 2012. године. Састоји се од елемената заставе, односно црвене, плаве и бијеле боје и мапе РС, док стилизована трака симболише развојну развојни пут Српске ка будућности и наглашава значај националног идентитета. А припремљена су и рјешења поштанских марки са јубиларним датумом.

Програм РТРС биће 9. јануара у цјелини посвећен прослави великог празника Републике Српске.

Представљамо

Бањалучки „Дани вина 2011“

Бањалука је ових дана била у знаку вина. Разноврсним програмом обиљежена је јубиларна десета годишњица већ традиционалне манифестације „Дани вина“ у организацији овдашњег Rotary клуба. У музичком павиљону у парку „Петар Кочић“, за госте и грађане приређена је јавна дегустација вина произведених на подручју бањалучке регије. Точени су најпознатији брендови водећих регионалних винарија „Јунгић“, „Кастел“, „Ђукић“, „Бонавентура“ и др. који су локалним и гостујућим винопијама и енолозима могли да посвједоче да крајишки винари постају све озбиљнија

конкуренија старијим и надалеко чувеним херцеговачким колегама. Бањалука је у једном периоду „протјерала“ винску културу, а сада је на опште задовољство враћа на њено старо мјесто.

Добро расположење учеснике и госте „Дана вина - Бањалука 2011“ поздравио је прдсједник Организационог одбора Војислав Тркуља. „Ова регија данас има кавалитетна флаширана вина са географским поријеклом, али то је резултат десетогодишњег организованог и систематског рада на унапређивању винарства и виноградарства и повољних природних услова. Развој је очиг-

ледан, како у ширењу површина под виновом лозом, тако и у справљању најквалитетнијих вина.“

Увече, у Кристалној дворани Хотела „Босна“, одржана је званична свечаност јубиларне винске смотре. Ту, на традиционалном Винском балу, окупили су се организатори и њихови пријатељи из већег броја ротару клубова из Србије, Федерације БиХ и Хрватске.

Уз свечану вечеру, проба вина и богат културно-забавни програм, проглашени су, као што је свих ових година уобичајено, најбољи винари и виноградарии.

Представљамо

Винарија „Кастел“ била је најуспјешнија у неколико категорија на јубиларним десетим

побиједио је Мирослав Ђукић из Слатине. За најбољег виноградаря проглашен је Љубо

„Данима вина Бањалука 2011“. Стручна комисија одлучила је да прва награда у категорији најбоље бијело вино припадне Бојану Рсиовићу из „Јаблана“. У конкуренцији најбољих црних односно црвених вина

Љепојевић а посебно признање добио је винар Владо Струкељ. Најуспјешнији винари и виноградар добиће на поклон од бањалучког Центра за унапређење села по хиља-

ду сдница винове лозе и наградну стручну екскурзију у чувену винарију Тиквеш у Македонији.

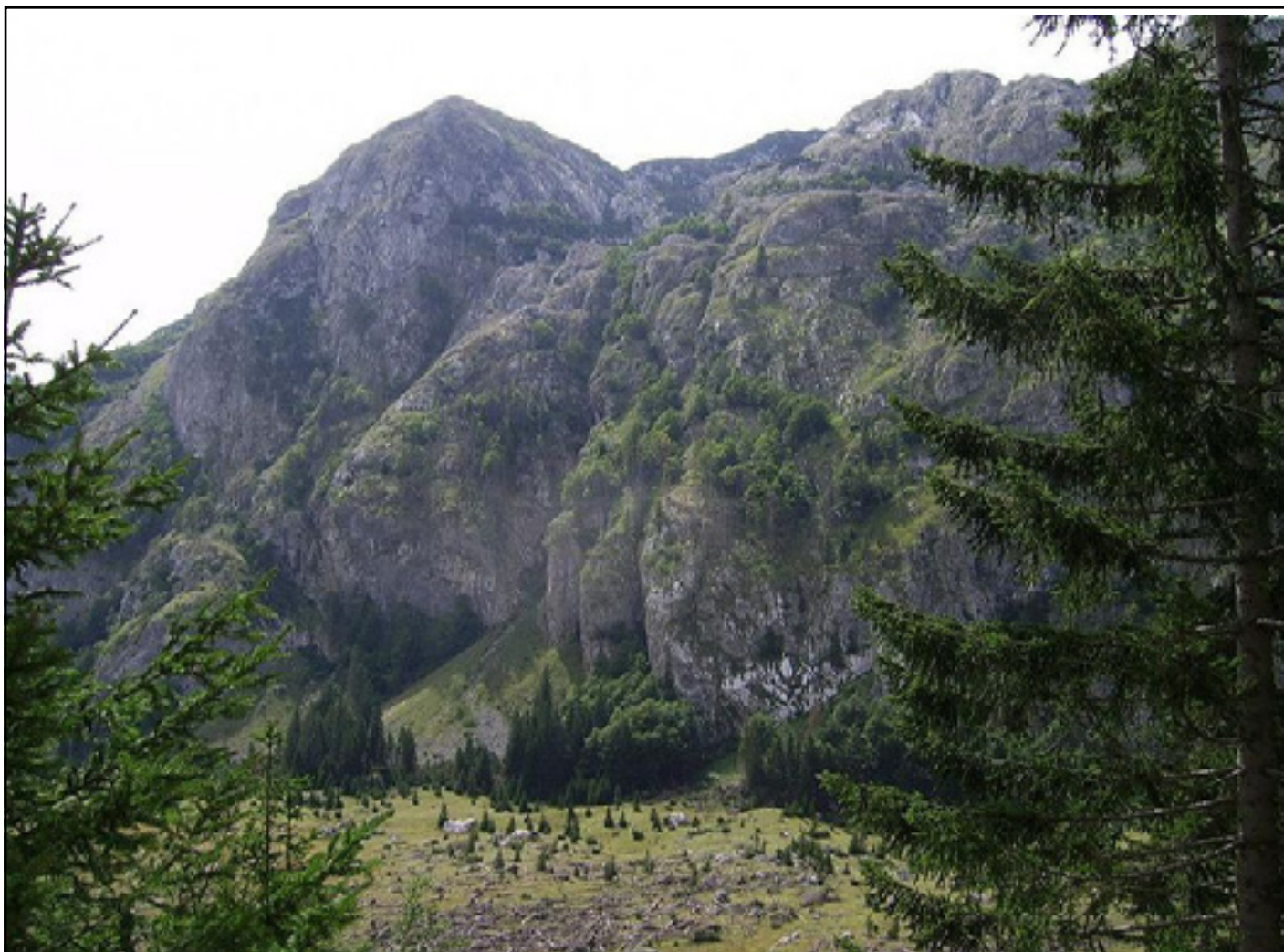
Уз похвале за континуиран десетогодишњи напредак, председник жирија професор

др Слободан Јовић са београдског Пољопривредног факултета дао је савјет винарима бањалучке регије. „Ако желите добро вино, треба да смањите приносе, а технологије прераде грожђа прилагодите одређеној сорти и жељеном типу вина. Свака година је другачија, јер винова лоза је мајка вина, земљиште – отац, а клима – судбин“, рекао је наш угледни енолог.

Бањалучким произвођачима вина који су већ заузели маркантне позиције на регионалној винској карти не мањка амбиција и већ планирају вински пут попут оног у Херцеговини. А као и до сада могу да рачунају на ентузијазам и подршку бањалучких ротаријанаца.

Туризам

Национални парк “Сутјеска”

Национални парк “Сутјеска” обухвата шире подручје Сутјеске, укључујући строго заштићени резерват Перућицу, као и дијелове планина Маглића, Волујака и Зеленгоре. Проглашењем овог подрзја Националним парком, 1962. године, у његове границе ушли су, може се слободно рећи најљепши дијелови три херцеговачке општине: Фоче, Гацка и Калиновика. Укупна површина Парка износи 17.250

ха, од чега је преко 66% покривено шумама, а остали дио чине пашњаци, ливаде и голети изнад горње границе шуме. Поред тога, Национални парк „Сутјеска“ газдује и богатим ловиштем, величине 53.700 ха.

Љепота овог подручја огледа се, прије свега, у екстремној разноликости пејзажа од питмоих долина, густих шумских комплекса, пространих планинских пашњака, до висо-

ких, стјеновитих планинских врхова. Ту су и прелијепа глечерска језера Зелнгоре, због своје љепоте названа „горске очи“, дубоки кањини ријека и многобројни брзи потоци и крислано бистри и хладни извори.

Природни резерват Перућица

Слаба настањеност и тешка присутпачност, били су

Туризам

дуго главни разлог што је веома мали број људи имао прилику да искуси сва чуда којим је природа у изобиљу даровала ово подручје. Приликом израде Плана газдовања шумама 1938. године у предјелу Маглића, комисија која је радила тај посао, у ували између Волујака, Маглића и Сњежнице проналази изузетне примјерке јеле, букве и смрче, са појединим стаблима висине преко 50

м и са правим богатством дрвне масе од преко 1.000 кубних метара по хекта-

ру. У том готово недоступном кањону рјечице Перућице, гдје

људска нога слабо да је икада крочила. запремина, висина стабала и љепота шума била је без премца у Динаридима. Као резултат овог открића, Влада Републике Босне и Херцеговине донијела је одлуку да се ово подручје изузме из редовног коришћења и 1952. године је прашума Перућица проглашена строго заштићеним природним резерватом, који се искључиво користи за науку и образовање. Перућица представља мали остатак исонске природе са богатим мултифункционалним биодиверзитетом и заслужује да у потпуности буде заштићена за садашње и будуће генерације.

Национални парк „Сутјеска“ је планинско подручје са низом врхова од преко 2.000 м/нв, а Маглић, са својих 2.386 м је највиши врх у БиХ. Овдје планинари и други љубитељи

НП „Сутјеска“ - основни подаци

- Налази се на тремеђи БиХ, Србије и Црне Горе (општине Фоча, Гацко, Калиновик), 100 км од Међународног аеродрома Сарајево.
- Проглашен је националним парком 1962. године.
- Члан је Еворпске федерације паркова од 1984. Године
- Представља најразноврснији комплекс екосистема на подручју БиХ и један од најразноврснијих на подручју југоисточне Европе
- Перућица - највећа сачувана прашума у Европи, јединствена по својој љепоти
- Маглић - највећи планински врх у БиХ (2386м)
- Богата фауна и флора: Велики број ендемских биљних врста
- 8 глечерских језера, ловиште од 43.000 ха и највећи отворени базен на Балкану
- Многобројни споменици старије и новије историје
- У непосредној близини налази се други по величини кањон на свијету

Туризам

Хотел „Сутјеска“

- Налази се у центру Националног парка на Тјентишту
- Планом газдовања и Акционим планом Владе Републике Српске предвиђено је дугорочно концесионо улагање
- Вриједност инвестиције:
- за грађевинску реконструкцију објекта 1 милион евра
- за уређење ентеријера око 5 милиона евра

природе увијек и изнова откривају нешто чудесно и непновљиво. Врло су популарне традиционалне планинарске акције Видовдански поход на Маглић и „Језера Зеленгоре“ која сваки пут окупе велики број истинских љубитеља планине.

На Зеленгори и падинама Маглића и Волујка љети живе катунци, љетња сточарска насеља, гдје сточари из Херцеговине и Црне Горе по вјековној традицији изгоне стоку, да би ту остали до првих јесењих дана. Планински пашњаци тада обијеле стадима оваца, а сир и кајмак справљен на начин како се то вијековима

ради је врхунац онога што се данас назива здрава храна.

У Националном парку „Сутјеска“, на релативно малом простору, сконцентрисано је огромно благо биљног и животињског свијета, тако да је ово подручје било мета многобројним научницима, ботаничарима, шумским стручњацима, геолозима, зоолозима... Овдје је заступљено преко 2.600 врста васкуларних биљака, са великим процентом ендемичних и ријетких врста. Богата флора садржи листу од преко 100 врста јестивих гљива, као и велики број врста са Црвене листе, тј. ријетких, угрожених и осјетљивих.

Туризам

Национални парк члан Еуропарк-а

Животињски свијет Националног парка „Сутјеска“ је такође изузетно богат. У густим шумама и по планинским врлетима обитавају готово све врсте типичне за балкански планински систем. Регистровано је око 140 врста птица. Планински потоци и рјечице су богате пастрмком. По свему томе ово подручје је јединствено у Европи.

Ово мјесто сусрета Босне, Херцеговине и Црне Горе богато је како старијом тако и новијом историјом. На Тјентишту и околини налази се низ споменика посвећених Битци на Сутјесци, која је вођена на овим просторима од средине маја до средине јуна 1943. године. Импазонтан је Споменик, дјело Миодрага Живковића, а својом љепотом и уклопљеношћу у амбијент издваја се спомен кућа „Битка на Сутјесци“, рад београдског архитекте Ранка Радовића. Остаци старих градова Вратара и Тодевца, многобројни гробни тумули и средњовјековни стећци, свједоче о прошлости ових крајева.

Национални парк „Сутјеска“ се данас као члан европске федерације паркова ЕУРО-ПАРК организује и и развија као модеран и функционалан парк који развија оне дјелат-

ности које су у функцији заштите и развоја читавог овог подручја. У оквиру овог парка природи се допушта да се слободно развија, штити се природна динамика цјелокупног екосистема. Овај парк настоји да заштити природна наслијеђе за садашњост и будућност. У складу с тим, недавно је промовисан и пројекат подизања ботаничке баште.

Национални парк не искључује људе. Напротив, доброшли су сви они који воле природу и који пружају подршку напорима да се она очува. Овдје се развија дубока лична веза са природом која је тако важна за првильно раумијевање сложених процеса унутар живих заједница. Заједно са заштитом и истраживањем и образовање људи о природи и указивање на значај њеног очувања, важан је задатак овог националног парка.

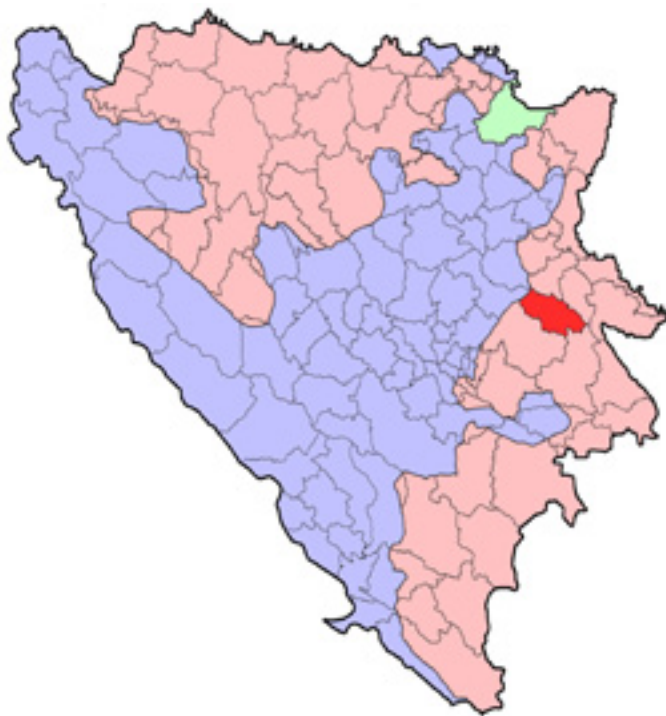
Зашто улагати у Национални парк „Сутјеска“?

- Изузетно атрактивно природно и културно наслеђе
- Веома позната туристичка дестинација на подручју бивше Југославије
- На траси пута Сарајево - Дубровник и Београд - Црногорско приморје
- Усвојен План газдовања (Менаџметн план) 2003 - 2012. године
- Низак ниво загађености и клима погодују развоју туризма у свим сезонама
- Погодан за развој комплексне туристичке понуде

Општина РС

Хан Пијесак

Општина Хан Пијесак смјештена је у сјевероисточном дијелу Републике Српске и Босне и Херцеговине, са крајњим координатама 43°58' и 44°18' сјеверне географске ширине те 18°45' и 19°09' источне географске дужине. Граничи се са општинама Соколац, Олово, Власеница, Милићи и Рогатица. Заузима површину од 34.200 ха, што представља 1,2% површине Републике Српске и 0,6% површине Босне и Херцеговине.

С обзиром да припада дијелу унутрашњих Динарида, општина Хан Пијесак има одлике брдско-планинског подручја, гдје доминирају површине изнад 1000 метара надморске висине. Средња надморска

висина износи 1070 метара, док се највише коте налазе на висини Великог Жепа са 1537 метара, Трешњевца са 1245 метара, Јаворника са 1219 метара и Височника са 1250 метара. Само насеље Хан Пијесак се налази на надморској висини од 1100 метара.

Географски положај и релативно велике надморске висине условили су присуство планинске климе, са мањим утицајем континенталне климе у току године, која се одликује

дугим и снијежним зимама и кратким љетима. Најхладнији мјесец у години је јануар, са средњом температуром од -4,5 степени Целзијуса, а најтоплији јули, са средњом температуром од 20 степени Целзијуса.

Просјечна годишња количина падавина је релативно ниска и износи 108,9 mm³/m², али су падавине равномјерно распооређене у току године, тако да их ово подручје има довољно. Од укупних количина падавина, 30% отпада на снијежне падавине, а снијег се задржава преко 120 дана у години, са просјечном висином од 30 до 40 cm. По количинама падавина зимски мјесеци су сиромашнији од љетних, а падавине су најобилније у мјесецу јуну, јулу и августу, односно у току вегетационог периода, када су најпотребније за раст и развој шумског дрвећа и остале шумске вегетације. Март је мјесец са најмањом количином падавина.

На подручју општине, број вјетровитих дана преовлађује над данима без вјетра. Најзаступљенији су сјеверац и јужни вјетар. У зимском периоду преовлађују југозападни и сјевероисточни вјетрови, који доносе снијежне падавине и чија брзина износи од 1,5 до 2,2 m/sec. У периоду од марта па све до септембра преовлађују вјетрови који долазе са истока и сјеверозапада, чија брзина износи од 1,2 до 2,1 m/sec. Најјачи вјетрови су у фебруару и априлу, а

Општина РС

Панорама Хан Пијеска

вјетровитост у великој мјери умањује влажност ваздуха, која је релативно висока и износи просјечно 78% годишње.

Годишња расподела облачности је таква да је облачности дио године зима, док је у лјетној половини године она мала (испод 50%), што објашњава доста велико трајање сунца на подручју општине, у годишњем просјеку од 1900 до 2000 сати.

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Подручје општине Хан Пијесак представља једно од најбогатијих подручја шумама

као природним ресурсом, не само у Републици Српској него и у БиХ.

Када су у питању врсте шума Ханпјесачког шумскопривредног подручја, ради се о мјешовитим шумама јеле, смрче и букве са бијелим бором, у које је упрскан и планински јавор, а које припадају високо-економским шумама са природном обновом. Вјештачко пошумљавање садњом садница врши се у занемарљивом обиму због недостатака површина за пошумљавање. У предметним шумама присутно је веома квалитетно природно подмлађивање састојина.

Шуме на подручју општине Хан Пијесак припадају шумскопривредном подручју „Ханпјесачком“, чија је укупна површина 21.503 ха, од чега на површину под шумом отпада 20.766 ха, што је 60 % од цјелкупне површине општине. Према подацима из шумскопривредне основе, чија је важност период 01.01.2008-31.12.2017. год., и то према најосновнијим таксационим подацима (залихе и прираст дрвне масе), могућа годишња сјечива дрвна маса-етат је око 115.000 m³.

Шумама на подручју општине, односно наведеног шумскопривредног подручја

Општина РС

Црква светог Пантелејмона

газдује ЈПШ „Шуме Републике Српске“ АД Соколац, ШГ „Височник“ Хан Пијесак.

Остали природни ресурси су:

- значајне површине под пољопривредним земљиштем, од којих велики дио отпада на пашњаке са врло квалитетним саставом трава;
- квалитетна питка вода;
- ловишта богата дивљачи: медвјед, вук, лисица, зец и друге врсте у мањем броју;
- шумско сјеме, љековито шумско биље (кантарион, дивљи лук-сријемуж, хајдучка трава, мајчина душица, лазаркиња, дивља купина, дивља малина, смрека, глог, кичица, дивља лијеска и велебиље-буника), јестиве гљиве (вргањ, прави вргањ, прољетни вргањ, црни вргањ, јестива красница, лисичарка, буковача, мљечница,

бисерка, бијела сунчаница и друге);

- велика количина озона, по чему се Хан Пијесак налази на водећем мјесту у Европи;
- значајне количине грађевинског материјала: црвеног камена „Романита“ те шљунка, пијеска и сиге;
- значајне количине дрвеног отпада: грана, коре и четине у шуми, те окорака и пиљевине код постројења за прераду дрвета;
- дестинације за инсталацију жичара за вертикални транспорт скијаша (Велики и Мали Жеп, Игришта и Јаворник).

Што се тиче хидроенергетских потенцијала, општина не располаже ријекама које имају капацитете (количину воде) за производњу енергије, сем неколико мањих планинских рјечица, на чије капацитете у хидроенергетској производњи се не може рачунати.

Општина Хан Пијесак, као и само насеље, смјештена је на вододјелници између слива ријеке Дрине и ријеке Босне.

У сливу ријеке Дрине налази се рјечица која носи назив Ријека, чији ток се формира од Широког врела, Велике Комнице и Мале Комнице, од јачих извора, те већег броја мањих извора који извиру из подножја Великог и Малог Жепа. Међутим, извориште Мале Комнице, а при јачим сушама и Велика Комница, пресушују, док су Широко врело и неколико извора врло стабилни и код истих није забиљежен прекид водотока. Сва наведена изворишта, као и водоток Ријеке, налазе се на подручју општине Хан Пијесак. Двије деценије уназад догодило се да Ријека постане понорница, чије увориште се исто тако налази на подручју општине Хан Пијесак (испод села Јеловци).

У сливу ријеке Босне извиру и тече неколико рјечица, и то: Бјесница, Кривача, Варошница и Пиштица, које у мјесној заједници Пјеновац формирају ријеку Ступчаницу. Уколико сушни период траје дуже, и ове рјечице пресуше.

Сви наведени водотокови представљају значајан ресурс за узгој поточне пастрмке, која се убраја у најквалитетније врсте рибе, што ствара могућност за бављење рекреативним риболовом.

На подручју општине постоји и значајан број мањих извора са врло квалитетном водом за пиће.

Општина Хан Пијесак има очувану, еколошки чисту животну средину и треба уложити

Општина РС

напоре да она и остане таква. Због огромне површине која се налази под шумом, треба радити на подизању свијести становништва о значају здраве животне средине, јер „тек кад посијечемо последње дрво, загадимо последњу ријеку, уловимо последњу рибу, схватит ћемо да се новац не може јести“.

На подручју наше општине не постоји нека установа или НВО која се бави заштитом животне средине. Не можемо се похвалити високом свијешћу становништва о потреби очувања животне средине, тако да још увијек налазимо дивље депоније и разбацано смеће.

Општина није урадила Локални еколошки акциони план (ЛЕАП), што је по Закону о заштити животне средине дужна да уради.

На подручју општине не постоје велики индустријски загађивачи, углавном су то дрвопрерађивачка предузећа – регистрованих има око 25 и већина посједује еколошку дозволу. По Закону о заштити животне средине, сви су дужни да прибаве еколошку дозволу до 31.12.2009. године.

СТАНОВНИШТВО

Према званичној процјени, на подручју општине Хан Пијесак у 2008. години живјело је 4683 становника. Од 1971. године, када је у овој општини живјело 7804 становника, број становника се смањио за око 40%. До депопулације становништва је дошло због негативног природног прираштаја и сталних миграција, условљених ратним дешавањима, друштве-

Споменик њалим борцима 1992-1995.

ним промјенама и економском кризом. Становништво општине данас је просторно организовано у 5 мјесних заједница, у којима егзистира 26 насеља. Насеобинска мрежа у општини Хан Пијесак показује тенденцију ријетке мреже насеља. У просјеку једно насеље заузима 12,3 km² бруто простора општине, а на 1 km² живи око 12 становника. Традиционални насеобински образац у општини Хан Пијесак је углавном моноетнички. Једно насеље је моноетничко зато што је у великој мјери састављено од рођачких група по оцу, које су у национално ендегамном систему и по дефиницији национало хомогене.

Од 1971. године до данас, у општини Хан Пијесак дошло је до депопулације становништва због негативног природног прираштаја и сталних миграција. Миграције након 1992. год. углавном су изазване ратним де-

шавањима на овим подручјима, друштвеним промјенама и економском кризом. Забијежена су миграциона кретања из руралних у развијена урбана подручја општине, али су присутне и миграције ка већим и мањим градским центрима, па и у многе државе свијета.

Полна структура становништва у пописним годинама је скоро уравнотежена, док је старосна структура веома различита.

Званичан број становника, национална припадност, старосна структура и полна структура се могу утврдити само извршењем новог пописа становништва. Број становника у општини, према процјени, у новембру 2009. године износио је 3768, од чега је 1923 женског и 1845 мушког пола.

Колико је алармантан тренд опадања наталитета и пораст морталитета, свједочи податак да је у периоду од

Општина РС

01.01.2004. до 20.10.2009. године у општини Хан Пијесак рођено 130-оро дјеце, а умрло 313 становника.

Заступљеност појединих категорија у укупном процијењеном броју становника:

- предшколска и школска дјеца 16,00 %;
- радно способно станов-

ништво 64,25 %;- припадници популације старих 19,74 %.

Пијесак се налази и регионални правац Р-476, Хан Пијесак-Олово, а у току посљедње три године и путни правац Хан Пијесак – Гођење - Жепа проглашен је регионалним правцем. Укупна дужина магистралних и регионалних путева на подручју општине Хан Пијесак износи 60 КМ .

Околина Хан Пијеска

ИНФРАСТРУКТУРА И ПУТНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

Подручјем општине Хан Пијесак пролази дио магистралног пута М-19 Сарајево-Хан Пијесак –Зворник, који представља једну од најзначајних путних веза источног дијела РС, односно БиХ са Републиком Србијом.

Осим магистралног пута М-19, на подручју општине Хан

На подручју општине Хан Пијесак постоје и локални путеви, шумско-камионски и некатегорисани путеви. Укупна дужина локалних путева је 152,6 km, а некатегорисаних 87,35 km.

Шумско-камионски путеви се воде у Шумском газдинству „Височник“ Хан Пијесак. Они нису усклађени са локалним и некатегорисаним путевима, тако да се неки налазе на списку локалних путева, а истовремено су и на списку шумско-камионских путева и

воде се код ШГ “Височник“ Хан Пијесак.

Већина локалних путева је асфалтирана, док су без асфалтног застора само чисти шумски путеви.

Отвореност шумскопривредног подручја, које општину покрива са 60%, доста је повољна и износи 12,9 km/1000 ha, а отвореност територије цијеле општине је 7km/1000 ha, што је такође доста повољна отвореност .

ТЕЛЕФОНСКИ И ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ

Телекомуникационе услуге на подручју општине Хан Пијесак обавља предузеће „Телекомуникације РС“ АД Бања Лука (комерцијални назив: m:tel) преко Терминалног центра (за фиксну телефонију и Интернет) и продајног мјеста за мобилну телефонију. У области мобилне телефоније постоје још два оператера: ВН Telekom и ERONet, а за бежични Интернет ZONA DASTO Semtel.

Технологија и техника телекомуникација су у великој експанзији. Долази до брзог развоја, понуде и коришћења нових могућности и услуга. Највећу револуцију је изазвала појава Интернета, који је постао доступан у фиксној и мобилној телефонији. Евидентна су настојања да се у ТЦ Хан Пијесак уведу нове технике и услуге, као што је случај и на цијелом подручју m:tel-а. Како је све условљено интересом, дакле профитом, на подручју са мало становника мања је и продаја, па новитети долазе са малим

Општина РС

закашњењем у односу на друге општине Републике Српске.

Тренутно ТЦ не заостаје много у могућностима фиксне телефоније на подручју m:tel-a. Скоро све услуге које нуди m:tel доступне су корисницима Хан Пијеска. Очекује се улазак IPTV на ово подручје, који има велике могућности (кабловска интерактивна телевизија).

Прије продаје Телекома скупљани су подаци и прављени планови и подлоге за телефонизацију фиксне телефоније мјесних заједница. Биле су планиране три тзв. локалне централе (RSS-remote switching stage-удаљени претплатнички (комутацијски) степен): Пјеновац, Плане и Мркаљи. ТЦ је спроводио анкету на читавом подручју општине (од куће до куће) о заинтересованости становника за фиксну телефонију. Проблеме у изградњи тих централа представљају: мали број становника, разуђеност домаћинства (скупо прављење мреже) и несигурност продаје анкетираним лицима.

Ширењем CLL мреже (тзв. сеоских телефона-покривање руралних подручја без кабловске мреже) остварена је велика покривеност читаве општине, а тиме и могућност посједовања телефонског прикључка, истина са слабијим, несигурнијим квалитетом (раде на бази сопственог напајања) и са мање могућности.

ТЦ је успио елиминисати све двојничке прикључке, што није урађено у цијелом m:tel-y. Постоји и проблем тзв. уских грла, гдје се због промјена регулационих планова морају уграђивати PGS уређаји. Мана

таквих веза је немогућност ISDN-а и ADSL-а (ради са осјетно мањим брзинама). На подручју Хан Пијеска има укупно 1167 прикључака фиксне телефоније и 248 ADSL – интернет прикључака од 256 инсталисаних.

Хан Пијесак зими

Пошта 71360 Хан Пијесак послује као организациона јединица у саставу „Поште Српске“ АД Бања Лука, РЈ Источно Сарајево. Пошта је почела са радом 1962. године. „Поште Српске“, па самим тим и пошта Хан Пијесак прати захтјеве тржишта, своје пословање усмјерава ка усавршавању великог броја постојећих, али и увођењу нових услуга, настојећи да се прилагоди свјетским стандардима. Захваљујући традицији и квалитету пословања и труду свих запослених, у пошти Хан Пијесак створена је основа за

будућу сарадњу са свим корисницима поштанских услуга, како организација тако и појединачна.

Основна дјелатност поште Хан Пијесак је вршење услуге поштанског саобраћаја, који подразумева комплексан број

услуга преноса, пријема и уручења било путем писмена било електронским путем. Пошта обавља и посредничке услуге за друге пословне куће. Ту се прије свега мисли на услуге трансфера новца (Western Union), брокерске услуге за бањалучку берзу, мјењачке послове, услуге за Телеком Српске, Лутрију РС, Електродистрибуцију итд.

Пошта Хан Пијесак опслужује са 4 поштарара око 1500 домаћинства и више од 50 предузећа распоређених на 10 рејона.

Општина РС

Број услуга које обавља пошта Хан Пијесак чине норму часова од 105.144,38 Н.М., што је пошту Хан Пијесак сврстало у трећи ред пошта од укупно седам, колико их има у „Поштама Српске“.

ЕЛЕКТРОМРЕЖА

Општина Хан Пијесак се напаја електричном енергијом из једног правца преко kV далековода ХЕ Власеница- ЧТС 35/10 kV Хан Пијесак.

- ЧТС 35/10 kV 1 ком.
- Трафостанице у приватном власништву 25 ком.

Број потрошача:

- Домаћинства 1766
- Комунални потрошачи 171
- Велепотрошачи

Највећи недостатак електродистрибутивне мреже на подручју општине Хан Пије-

на електрификацију тренутно чека 13 домаћинстава реализованог повратка, а у 2010. години за 6 домаћинстава биће изграђена НН мрежа.

ШУМАРСТВО

РЈ Шумарство законом је издвојена из састава ШИП „Планинско“, које је прије рата било носилац привредног развоја са 6 радних јединица (шумарство, примарна и финална прерада дрвета, транспорт, пољопривреда и друштвени стандард и угоститељство) и послује као ШГ „Височник“ у саставу ЈП „Шуме Републике Српске“ АД. Газдинство запошљава 190 радника, његов годишњи сјечиви етат је око 100.000 m³, а остварује укупан годишњи приход око 10.500.000 КМ. 2009. године у саставу газдинства основана је нова РЈ за експлоатацију, која се бави сјечом и извозом дрвних сортимената и одржавањем механизације, а запошљава 36 радника.

ЈПШ „Шуме Републике Српске“ АД је 2008. године добило престижни FSC сертификат за газдовање шумама на нивоу цијелог предузећа, а сам процес сертификације је започео управо у ШГ „Височник“ 2005. године, у склопу пројекта холандске владе. FSC сертификација газдовања шумама значи да се шумама газдује према строгим еколошким, социјалним и економским стандардима.

FSC сертификат представља међународну потврду да се газдовање шумама врши у складу са међународним критеријумима- FSC стандардима,

Пољед на Мало Ђоле

На локацији општине Хан Пијесак простире се електродистрибутивна мрежа :

- ДВ 10 kV Водова 110,7 km
- ДВ 35 kV Водова 8,1 km
- ТС 10/0,4 трафостаница 50 ком.
- НН мрежа 173,4 km

сак је напајање из само једног правца, што у зимским мјесецима, због прекида далековода услед снијежних падавина, доводи до нестанка струје, који су у неким годинама трајали по неколико дана. Електрификацијом су обухваћени сви јавни и приватни потрошачи, осим објеката/локација повратка. Према нашим сазнањима,

Општина РС

који обезбјеђују еколошки одговорно, друштвено корисно и економски одрживо газдовање шумама.

ПОЉОПРИВРЕДА

Према подацима из 2006. године, стање у сточарству је било следеће: број оваца је износио 4736, а број говеда 782. Према својим географским, рељефним и климатским карактеристикама општина Хан Пијесак има добре услове за развој сточарства – узгој говеда и оваца. Просјечна величина приватних фарми је врло мала, то су фарме малог обима производње, што је свакако ограничавајући фактор у развоју пољопривредне производње.

На подручју општине постоји Удружење пољопривредника, међутим, постоји и потреба за оснивањем задруге, која би се озбиљније бавила проблемима пољопривредника.

Према подацима из АПИФ-а, укупно је регистровано 130 пољопривредних газдинстава. Подаци Ветеринарске амбуланте показују да је регистровано 1280 грла крупне стоке (од тога 220 музних крава) и 5080 оваца са јагњадима. Према нашим сазнањима, на подручју општине има око 10 фарми са по 5 – 10 музних крава, а остало су ситни произвођачи са 2-4 краве. Млијеко откупљује Сарајевска мљекара „Милкос“ (око 320000 литара годишње). Постоји 6 лактофриза – откупних станица за млијеко, и то: Пјеновац, Јапага, Мркаљи, Џимирије, Краљево Поље и Хан Пијесак. Међутим, јављају се

проблеми у наплати, Мљекара касни са исплатама а касни и Влада са исплатом премија.

Поред приватних пољопривредника, на подручју општине Хан Пијесак постоји и Акционарско друштво „Планина“ за пољопривредно-сточарску производњу, које се бави узгојем оваца, говеда и коња. Садашње матично стадо чине:

АД „Планина“ користи 3030 ha пољопривредних површина, које су у власништву државе. Структура земљишта је следећа:

- вјештачке ливаде.....370 ha
- природне ливаде360 ha
- -пашњаци2300 ha
- У К У П Н О: 3030 ha

Поред сточарских фарми,

Светиславски дом

- матично стадо оваца, које броји 920 грла;
- матично стадо говеда, које броји 120 грла (у љетном периоду краве су са телићима на паши; телићи се продају када достигну тјелесну масу 150-200 килограма);
- матично стадо коња, које броји 52 грла. Ергела је основана 1947. године, али је већи број грла продат, остало је 5 женских омади. Сва грла су уматичена, а АД „Планина“ је регистрована као ергелски центар у РС.

на подручју општине постоје још:

- фарма кока носилица, чији је капацитет 1200 кока;
- фарма бројлера – узгој товних пилића, чији је капацитет 5000 комада у једном турнусу.

Проблеми са којима се сусрећу пољопривредници су: недостатак пољопривредне механизације, проблеми са откупом и пласманом робе, лоша инфраструктура, лоше снабдијевање електричном енергијом (често нестаје струје на

Општина РС

мјестима гдје су смјештени лактофризи) и неедукованост пољопривредних произвођача.

ОБРАЗОВАЊЕ

На подручју општине организовано је основно и средње

кабинет је опремљен савременим информатичком опремом. Боља опремљеност је потребна у кабинетима биологије, хемије и физике. Кадровска структура запослених у Основној школи задовољава њене потребе, осим 8 часова информатике, 8 часова

у средњу школу у Власеници (углавном шумски техничари), или у неку другу средњу школу ван Хан Пијеска. Укључујући двориште, Средња школа располаже простором од 2100 m². Просторије у којима се изводи настава су у доста добром стању (окречене, потпођене ламинатом, столарија је нова, али су олуци и кров школе дотрајали). Опремљеност училима задовољава наставни минимум, односно постоје основна учила за извођење наставе. Што се тиче кадровске структуре наставника, наставу у свим предметима изводе верификовани наставници, осим информатике и математике. Већина наставника долази из Сокоца и овдје предаје.

Планирање средњег образовања не усклађује се са потребама локалног тржишта рада. О томе говори и податак да је тренутно на евиденцији незапослених највише лица са средњом стручном спремом. Уколико се и запосле, лица са овим степеном образовања морају да иду на преквалификацију, што значи да понуда и потражња нису уопште усклађене. Од тренутно запослених лица са ССС (укупно 286), највише их ради у области шумарства и дрвопрераде, затим у трговини, здравству и администрацији.

СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ

У општини Хан Пијесак егзистирају следећи спортски клубови:

1. Одбојкашки клуб „Хан Пијесак“, који окупља преко 90 чланова у мушким и женским екипама; женске екипе

Унутрашњост Цркве св. Пантелејмона

образовање.

Од основних школа, постоји само једна - ОШ „Милан Илић Чича Шумадијски“ у Хан Пијеску. Прије рата су поред матичне постојале и три подручне школе, тако да је у те четири школе на подручју општине Хан Пијесак било преко 700 ђака. Сада Основну школу похађа 278 ученика и 17 ученика у предшколском одјељењу. Основна школа има 2900 m² затвореног простора, са двориштем укупно 7000 m². Просторије школе су у релативно добром стању и опремљене елементарном опремом. Информатички

техничког образовања и 2 часа природе и друштва. У школи се поштује принцип мултиетичности. Школа активно сарађује са НВО World Vision. Да би се постигао напредак у васпитно-образовном раду, потребно је увођење нових облика рада у наставни процес, савремене опреме и очигледних средстава.

Средња школа ради као одјељење Средње школе Соколац и тренутно постоји само гимназија. Ову школу похађа 150 ученика, распоређених у 6 одјељења. Потребу за стручним школама ученици из Хан Пијеска остварују одласком

Општина РС

(сениорска, старије и млађе пионирке) у званичном дијелу такмичења постижу завидне резултате;

2. Фудбалски клуб „Хан Пијесак“ окупља 94 члана у школи фудбала, пионирској и кадетској екипи, које се такмиче у Омладинској лиги Подручног ФС Источно Сарајево и сениорској екипи, која се такмичи у Регионалној лиги ФС РС;

3. Taekwondo клуб „Озон“, који тренутно окупља преко 30 чланова у три категорије: пионирској, јуниорској и сениорској, остварује запажене успјехе;

4. Удружење грађана „Фитнес Височник“;

5. Карате – секција Карате клуба из Власенице.

6. Атлетика, у којој су такмичари са подручја општине некада постизали значајне резултате, тренутно није заступљена.

У Хан Пијеску постоји спортска дворана, која испуњава стандарде за одбојкашки терен капацитета 200 мјеста за сједење. Фудбалски клуб је власник фудбалског терена са трибинама као и клупске зграде са свлачионицом.

Општина партиципира у финансирању спортских клубова у износу од око 10% од планираног буџета Општине. У 2009. години из буџета Општине Хан Пијесак спортским клубовима су исплаћена средства у износу од око 30.000 КМ, колико је било и планирано.

КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ

На подручју општине Хан Пијесак постоје следеће установе за културу:

1. Народна библиотека;

2. Центар за културу и спорт „Поглед“.

Народна библиотека Хан Пијесак баштини традицију Народне књижнице и читаонице из 1923. године. Најстарија је културна установа у граду и

Центар за културу и спорт основан је 2001. године. Центар се бави организацијом спортских турнира и свих спортских дешавања (тренинга и слично) у спортској дворани, као и организацијом културних дешавања у општини Хан Пијесак. Својим радом Центар афирмише културу и спортски живот у Хан Пијесаку.

У оквиру Центра за културу и спорт постоји биоскоп-

„Ђуро“, 1966. година

један је од носилаца његовог културног живота. Библиотека располаже разноврсним књижевним фондом од 27.216 библиотечких јединица.

У Народној библиотеци раде: одјељење набавке и обраде, одјељење стручне књиге, опште позајмно одјељење, дјечије одјељење, читаоница и завичајно одјељење. У библиотечкој мрежи су и 2 школске библиотеке. Број корисника Библиотеке је око 4,5% у односу на број становника.

ска сала и галерија, којима располаже Центар, а које су у власништву Општине. У власништву Општине је и спортска дворана, којом такође располаже Центар.

У оквиру Центра постоји ликовна и позоришна секција, а плесна секција је у фази оснивања. При Центру егзистира КУД „Свети Пантелејмон“, који броји око 70 чланова, организованих у 3 групе према узрасту.

Општина РС

Инвестициони пројекти општине Хан Пијесак

Фабрика за прераду млијека и млијечних производа – ПРЕРАДА ХРАНЕ

ЛОКАЦИЈА

Инвестиција је планирана на локацији „Мекоте“. Инвеститору нудимо могућност Greenfield инвестиције у „Индустријској зони Мекоте“ или Brownfield инвестиције, такође на локацији „Мекоте“ – напуштена фабрика бивше текстилне индустрије са комплетном инфраструктуром

ОПИС ПРОЈЕКТА

Пројекат подразумијева изградњу фабрике (или реконструкцију постојеће фабрике текстилне индустрије) за прераду млијека и млијечних производа.

Циљеви ове инвестиције су: директно: развој пољопривреде, повећање запослености и повећање прихода од пољопривреде, а индиректни: запошљавање у пољопривреди, повећање конкурентности пољопривредног сектора, раст броја пољопривредних газдинстава, повећање сточног фонда и развој руралних дијелова општине.

Ова инвестиција је дио ланца вриједности пољопривредно-прехранбене производње која ће омогућити већи и сигурнији приход пољопривредним произвођачима кроз пласман млијека.

УКЛАПАЊЕ ПРОЈЕКТА У РАЗВОЈНУ ПОЛИТИКУ ОПШТИНЕ

Ова инвестиција је предвиђена како у просторно-планској, тако и развојној документацији општине (Урбанистички и просторни план те Стратегија развоја општине за период 2011-2016. година).

На општини Хан Пијесак и околним општинама (Соколац, Рогатица и Власеница) нема ни једна фабрика за прераду млијека и млијечних производа па постоји реална економска оправданост ове инвестиције. Изградњом фабрике процјењује се да би се сточ-

ни фонд на општини Хан Пијесак повећао за најмање 100%, јер постоји иницијатива код пољопривредника да повећају сточни фонд уколико би се изградили прерађивачки капацитети, који би им осигурали пласман и исплативост улагања у пољопривреду. Пољопривредници тренутно пласирају млијеко путем откупних станица-лактофриза под неповољним условима и због тога нема повећања сточног фонда, иако општина Хан Пијесак према својим рељефним, географским и климатским условима има идеалне услове за развој сточарства, што је и била окосница развоја руралног дијела општине Хан Пијесак прије последњег рата када је сточни фон био неколико пута већи него данас. Подаци релевантни за оцјену исплативости инвестиције су следећи:

На општини Хан Пијесак регистровано је 150 пољопривредних газдинстава, 20-так мини фарми са 5-10 музних крава, укупно је регистровано 1000 грла музних крава, 5000 музних оваца, годишње се откупљује 350.000 литара. Што се тиче околних општина, посједујемо податке за општину Рогатица и Соколац (границе ових општина су удаљене од локације гдје је предвиђена фабрика по 15 километара, постоји добра саобраћајна повезаност и мрежа локалних путева на свим општинама) гдје је регистровано 10000 грла музних крава, 55000 музних оваца и гдје се годишње откупљује сса 2 мил. литара млијека.

НАЧИН ИНВЕСТИРАЊА И ВИСИНА ОЧЕКИВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

Пожељан начин инвестирања је директно улагање како домаће тако и иностране фирме

ПОДРШКА ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ

У стратегији развоја општине фокус је стављен на развој пољопривреде. Висина подстицаја, субвенција, олакшица и сл. посебно ће се регулисати са потенцијалним инвеститриматом.

Општина РС

Фабрика за производњу дрвених пелета - ЕНЕРГЕТИКА

ЛОКАЦИЈА

Фабрика за производњу пелета биће смјештена у индустријској зони „Мекоте“, општина Хан Пијесак.

ОПИС ПРОЈЕКТА

Сврха инвестирања је отпочињање производње дрвених пелета за којима постоји стабилно растућа тражња на иностраном тржишту. Биомаса је разградиви дио производа, остатка и отпадака из шумарства и дрвне индустрије чије енергетско кориштење је дозвољено у складу са прописима који уређују заштиту животне средине. Пројекат ће допринјети смањењу одлагања и остављања шумског и пиланског отпада у широј регији Хан Пијеска и отворити могућност локалног развоја кроз раст и развој постојећих и нових МСП и отварање нових радних мјеста у руралним и недовољно развијеним подручјима.

УКЛАПАЊЕ ПРОЈЕКТА У РАЗВОЈНУ ПОЛИТИКУ ОПШТИНЕ

Ова инвестиција је предвиђена како у просторно-планској, тако и развојној документацији општине (Урбанистички и просторни план те Стратегија развоја општине за период 2011-2016. година).

Општина Хан Пијесак и остале општине у регији имају богатство шумског ресурса гдје се годишње „произведе“ на десетине хиљада кубних метара дрвне биомасе која нема своју комерцијалну употребу. Стратегијом развоја општине Хан Пијесак за период 2011-2016. година планирано је подстицање улагања у производњу засновану на биомаси, јер је на основу постојеће економске студије утврђено да Република Српска, а посебно општине које имају богатство шумског ресурса и дрвопрерађивачких капацитета (гдје се ствара значајна количина дрвне биомасе у виду пиланског отпада) могу да остваре потпуно одржив и независан развој у области обновљивих извора енергије. С обзиром да представља еколошки пожељну и прихватљиву производњу потенцијални инвеститор може рачунати на кориштење средстава ЕУ фондова и осталих донатора који подржавају овај вид улагања.

НАЧИН ИНВЕСТИРАЊА И ОЧЕКИВАНА ВИДИНА ИНВЕСТИЦИЈЕ

Пожељан начин инвестирања је директно улагање домаћег или страног инвеститора. Општина посједује Инвестициони програм и Идејни машински пројекат за Фабрику за производњу дрвених пелета.

- Вриједност инвестиције: 4,3 мил. КМ
- Капацитет производње: 40.000 t/годишње пелета
- Број запослених: 37
- Инт.стопа рент.: 56,3%
- Вријеме повраћаја инвестиције: у трећој години
- Нето сад. вриј.: 7,5 мил. КМ

ПОДРШКА ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ

Општина Хан Пијесак уступиће на трајно кориштење земљиште/парцелу под условима који важе за све инвеститоре те ће обезбједити потребне дозволе и сагласности за потребне грађевинске радове, изградњу хале и уређење земљишта и инфраструктуре према пројектној документацији.

Пројекат реконструкције и ревитализације „Виле Карађорђевића“-ТУРИЗАМ

ЛОКАЦИЈА

„Вила Карађорђевића“ смјештена је у центру Хан Пијеска и у власништву је Општине Хан Пијесак.

ОПИС ПРОЈЕКТА

Једна од најзначајних историјских локација на простору општине је Вила Карађорђевића, која се налази скоро у центру града, а чијом реконструкцијом би се могла формирати одређена туристичка понуда. Пројектом је предвиђена реконструкција објекта, који је у потпуности девастиран, заједно са зградом Старе дирекције, која се налази у непосредној близини и која је дјелимично санирана. Упоредо са реконструкцијом и санацијом ових објеката, био би уређен и околни парк, у циљу изградње јединствене туристичке цјелине.

УКЛАПАЊЕ ПРОЈЕКТА У РАЗВОЈНУ ПОЛИТИКУ ОПШТИНЕ

Ова инвестиција је предвиђена како у просторно-планској, тако и развојној документацији општине (Урбанистички и просторни план те Стратегија развоја општине за период 2011-

Општина РС

2016. година). Предност ове инвестиције је у културно-историјској позадини објекта са компаративним предностима општине (чист ваздух- Хан Пијесак је водећи град у Европи по количини озона, што је и нагнало аустроугарског Цара Франу Јосифа да почне са градњом летниковца, који је касније коначно изградио Краљ А. Карађорђевић). Уз осталу туристичку понуду у виду ловног туризма, за шта постоје огромни потенцијали те зимског и рекреативног туризма, улагањем у ову инвестицију може се понудити јединствени туристички производ.

Ако би се ова инвестиција остварила очекујемо да дође до запошљавања одређеног броја радника са подручја општине Хан Пијесак, повећане приходе од туризма, а самим тим и већи приход буџета општине. Затим, што сматрамо

најзначајнијим, прилив других инвестиција због формиране потражње за туристичким услугама.

НАЧИН ИНВЕСТИРАЊА И ВИСИНА ОЧЕКИВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

С обзиром да је објекат у власништву општине, те да је на листи објеката од изузетног културно-историјског значаја најпожељнији начин инвестирања је одређена форма јавно-приватног партнерства или давање у закуп на период који не би био краћи од 20 година. С обзиром да не постоји пројектна документација нити било какав предрачун радова, висина инвестиције зависи од идеје инвеститора. Неформална процена је да сама реконструкција „Виле Карађорђевића“ кошта најмање 500.000 КМ.

Горан Ашоња, начелник Општине

„Општина Хан Пијесак биће средина угодна за животи, посјету, рад и пословање уз примјену европских стандарда; са добро ријешеном комуналном и саобраћајном инфраструктуром; са високо развијеном привредом у области шумарства, дрвопрерађивачке индустрије, пољопривреде и туризма; уз висок степен искоришћености обновљивих извора енергије.

Биће економски просперитетно и улачима привлачно подручје са високом стопом запослености и добро образованом радном снагом; са бројним спортистким, културним и образовним дешавањима; уз активно учешће грађана у одлучивању о битним питањима живота, рада и развоја.“

ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

**Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија**

Тел: 00 381 11 324 6633

Факс: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs